

Bryssel, 12. toukokuuta 2026
(OR. en)

9192/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0117 (NLE)

ANTIDISCRIM 46
COCON 21
COHOM 73
COPEN 173
DROIPEN 81
EDUC 158
FREMP 165
JAI 568
MIGR 126
SOC 255
STATIS 38

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	12. toukokuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 237 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen osapuolten komitean 20. kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta tietyille osapuolille osoitettujen, kyseisen yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevien päätelmien hyväksymiseen sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän jäsenten valintaan unionin toimielimiin ja julkishallintoon liittyvien asioiden osalta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 237 final.

Liite: COM(2026) 237 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 12.5.2026
COM(2026) 237 final

2026/0117 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen osapuolten komitean 20. kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta tietyille osapuolille osoitettujen, kyseisen yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevien päätelmien hyväksymiseen sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän jäsenten valintaan unionin toimielimiin ja julkishallintoon liittyvien asioiden osalta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä 'Istanbulin yleissopimus' tai 'yleissopimus', osapuolten komitean 20. kokouksessa 2. kesäkuuta 2026 unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta. Kanta koskee 1) yhdeksälle osapuolelle osoitettujen, yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevien yhdeksän päätelmäluonnoksen suunniteltua hyväksymistä komiteassa ja 2) suunniteltua viiden jäsenen valintaa naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmään, jäljempänä 'Grevio'.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Istanbulin yleissopimus

Istanbulin yleissopimuksessa vahvistetaan kattavat ja yhdenmukaistetut säännöt naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi Euroopassa ja sen ulkopuolella. Yleissopimus tuli voimaan 1. elokuuta 2014.

EU allekirjoitti yleissopimuksen kesäkuussa 2017 ja saattoi liittymismenettelyn päätökseen tallettamalla kaksi hyväksymiskirjaa 28. kesäkuuta 2023. Tämän johdosta yleissopimus tuli EU:n osalta voimaan 1. lokakuuta 2023. EU on liittynyt yleissopimukseen unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvien asioiden eli sellaisten asioiden osalta, jotka liittyvät unionin toimielimiin ja julkishallintoon¹ sekä rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön, turvapaikanhakuun ja palauttamiskieltoon². Kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen, ja tähän mennessä 22 jäsenvaltiota on ratifioinut sen³.

2.2. Osapuolten komitea

Osapuolten komitea⁴ muodostuu yleissopimuksen osapuolten edustajista. Osapuolten on pyrittävä nimeämään edustajikseen mahdollisimman päteviä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisen ja torjumisen asiantuntijoita.⁵ Osapuolten komitean tehtävät luetellaan sen työjärjestyksen⁶ 1 artiklassa. EU:sta tuli 1. lokakuuta 2023 yleissopimuksen osapuoli ja siten myös osapuolten komitean jäsen (yleissopimuksen 67 artiklan 1 kohta).

1 Neuvoston päätös (EU) 2023/1075, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/oj>).

2 Neuvoston päätös (EU) 2023/1076, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/oj>).

3 Ratifiointitilanne 27.4.2026: AT (2013), BE (2016), CY (2017), DE (2017), DK (2014), IE (2019), EL (2018), ES (2014), EE (2017), FI (2015), FR (2014), HR (2018), IT (2013), LU (2018), MT (2014), NL (2015), PL (2015), PT (2013), RO (2016), SI (2015), SV (2014), LV (2023).

4 Osapuolten komitea – Istanbulin yleissopimus: naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunta (englanniksi, coe.int).

5 Osapuolten komitean työjärjestyksen 2 säännön 1 kohdan b alakohta. 6 Asiakirja IC-CP(2015)2, hyväksytty 4. toukokuuta 2015.

2.3. Istanbulin yleissopimuksen seurantamekanismi

Istanbulin yleissopimuksella perustetaan seurantajärjestelmä sen varmistamiseksi, että osapuolet panevat yleissopimuksen tosiasiallisesti täytäntöön.⁶ Tarkoituksena on arvioida, miten yleissopimus pannaan täytäntöön, ja antaa osapuolille ohjeita. Seurantajärjestelmä muodostuu kahdesta erillisestä mutta keskenään vuorovaikutuksessa olevasta elimestä: riippumattomasta asiantuntijaelimestä (naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmä, jäljempänä 'Grevio') ja osapuolten komiteasta.

Grevio on riippumaton asiantuntijaryhmä, jonka tehtävänä on yleissopimuksen 66 artiklan 1 kohdan nojalla seurata yleissopimuksen täytäntöönpanoa maakohtaisesti. Seurantamenettely vahvistetaan yleissopimuksen 68 artiklassa. Yleissopimuksen 68 artiklan 1 kohdan mukaan kunkin osapuolen on toimitettava (Grevion laatimaan kyselyyn perustuva) kertomus lainsäädäntö- ja muista toimista, jotka ne ovat toteuttaneet yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi. Grevio laatii kertomuksen toimista, jotka osapuoli on toteuttanut yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi, ja esittää ehdotuksia siitä, miten osapuoli voi käsitellä havaitut ongelmat.⁷

Osapuolten komitea voi Grevion kertomuksen perusteella ja yleissopimuksen 68 artiklan 12 kohdan nojalla antaa osapuolelle suosituksia yleissopimuksen täytäntöönpanosta ja asettaa määräajan, johon mennessä osapuolen on annettava vastaus suositusten noudattamisesta. Tämän määräyksen perusteella osapuolten komitea on hyväksynyt osapuolille annettuja suosituksia, joissa erotetaan toisistaan toimet, jotka olisi toteutettava mahdollisimman pian ja joista on raportoitava kolmen vuoden kuluessa, ja toimet, joiden toteuttaminen ei ole yhtä kiireellistä, vaikka toimet ovatkin tärkeitä. Tämän kolmen vuoden ajanjakson kuluttua osapuolen on raportoitava osapuolten komitealle edistymisestä sille annettujen suositusten täytäntöönpanossa. Komitean sihteeri laatii⁸ näiden tietojen ja mahdollisesti saatujen lisätietojen perusteella kutakin tarkastelun kohteena olevaa osapuolta koskevien suositusten noudattamisesta päätelmät, jotka osapuolten komitea hyväksyy.

2.4. Grevion jäsenten valinta

Yleissopimuksen 66 artiklan mukaisesti Greviossa on 15 jäsentä. Osapuolten komitea valitsee Grevion jäsenet osapuolten nimeämien ehdokkaiden joukosta neljän vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusida kerran. Grevion jäsenet valitaan osapuolina olevien maiden kansalaisten keskuudesta. Valinnassa otetaan huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus ja maantieteellinen tasapaino sekä monialainen asiantuntemus.

Istanbulin yleissopimuksen mukaan Grevion jäsenten valintamenettelystä päättää Euroopan neuvoston ministerikomitea. Ministerikomitea hyväksyi 19. marraskuuta 2014 päätöslauselman CM/Res(2014)43 naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän (Grevio) jäsenten valintamenettelyä koskevista säännöistä⁹ (ministerikomitean päätöslauselma). Grevio hyväksyi oman työjärjestyksensä vuonna 2015¹⁰.

6 Istanbulin yleissopimuksen 1 artiklan 2 kohta.

7 Istanbulin yleissopimuksen 68 artiklan 10 kohta.

8 Täytäntöönpanon ja raportoinnin valvontaan sovellettava menettely määritellään osapuolten komitean 13. huhtikuuta 2021 hyväksymässä asiakirjassa "Framework for supervising the implementation of the recommendations addressed to State Parties" (kehys osapuolina oleville valtioille osoitettujen suositusten noudattamisen valvomiseksi), IC-CP/Inf(2021)2. 10. Sisältyy asiakirjaan IC-CP(2024)10 rev.

9 CM/Res(2014)43.

10 Työjärjestys (muutettu).

Osapuolten komitean kokouksessa 2. kesäkuuta 2026 on tarkoitus valita viisi uutta Grevion jäsentä. Heidän toimikautensa alkaa 1. syyskuuta 2026 ja päättyy 31. elokuuta 2030. Valinta järjestetään peräkkäisinä vaalikierroksina. Kullakin kierroksella kaikilla osapuolilla, myös EU:lla, on Greviossa jäljellä olevia paikkoja vastaava äänimäärä. Jokainen osapuoli voi antaa ensimmäisellä kierroksella viisi ääntä. Jos yksi jäsen tulee tällä kierroksella valituksi, osapuolet voivat antaa toisella kierroksella neljä ääntä ja niin edelleen. Kierrokset jatkuvat, kunnes viisi Grevion jäsentä on valittu hyväksytyjen äänten enemmistöllä.

Osapuolten komitean sihteeristö jakoi 21. huhtikuuta 2026 asiakirjassa IC-CP(2026)2 osapuolten nimeämien ehdokkaiden nimet ja ansioluettelot 2. kesäkuuta 2026 pidettäviä vaaleja varten. Asiakirjan mukaan 13 osapuolta ovat nimenneet viittä avoimena olevaa paikkaa varten 15 ehdokasta. Ehdokkaat nimenneistä 13 maasta 11 on EU:n jäsenvaltioita.

3. SÄÄDÖKSET, JOTKA OSAPUOLTEN KOMITEAN ON MÄÄRÄ HYVÄKSYÄ

3.1. Yhdeksän päätelmäluonnosta

Osapuolten komitean on määrä hyväksyä 2. kesäkuuta 2026 pidettävässä 20. kokouksessaan seuraavat yhdeksän päätelmäluonnosta, jäljempänä 'pätelmäluonnokset':

- (1) päätelmät osapuolten komitean antamien Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)4 prov.
- (2) päätelmät osapuolten komitean antamien Kyprosta koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)5 prov.
- (3) päätelmät osapuolten komitean antamien Viroa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)6 prov.
- (4) päätelmät osapuolten komitean antamien Georgiaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)7 prov.
- (5) päätelmät osapuolten komitean antamien Saksaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)8 prov.
- (6) päätelmät osapuolten komitean antamien Islantia koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)9 prov.
- (7) päätelmät osapuolten komitean antamien Norjaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)10 prov.
- (8) päätelmät osapuolten komitean antamien Romaniaa koskevien suositusten noudattamisesta, saatavilla asiakirjassa IC-CP(2026)11 prov.
- (9) päätelmät osapuolten komitean antamien Sveitsiä koskevien suositusten noudattamisesta, saatavilla asiakirjassa IC-CP(2026)12 prov.

3.2. Suunniteltu viiden Grevion jäsenen valinta

Osapuolten komitean on määrä valita 2. kesäkuuta 2026 pidettävässä 20. kokouksessaan viisi Grevion jäsentä, jotka aloittavat tehtävässään 1. syyskuuta 2026 ja 31. elokuuta 2030 välisenä aikana.

3.3. Suunnitellut osapuolten komitean yhdeksän päätelmäluonnosta

Päätelmäehdotus on osoitettu yhdeksälle osapuolelle, ja se sisältää päätelmät siitä, miten ne ovat panneet aiemmat suositukset täytäntöön. Ne koskevat yleissopimuksen määräysten täytäntöönpanoa toimielimissä ja julkishallinnossa. Unioni on liittynyt yleissopimukseen siltä osin kuin sitä sovelletaan sen toimielimiin ja julkishallintoon, ja sillä on yksinomainen toimivalta hyväksyä yleissopimuksessa määrätyt velvoitteet omien toimielintensä ja julkishallintonsa osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 336 artiklan puitteissa. Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa unionin puolesta osapuolten komiteassa otettava unionin toimielimiä ja julkishallintoa koskeva kanta, sillä suunnitellut säädökset voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin oikeuden sisältöön, koska ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa yleissopimuksen määräysten tulkintaan.

Päätelmäluonnokset asioista, jotka kuuluvat unionin toimivaltaan sen omien toimielinten ja julkishallinnon osalta, ovat unionin poliitikkojen ja tavoitteiden mukaisia, eivätkä ne aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen. Sen vuoksi ehdotetaan, että unioni ei vastusta päätelmäluonnosten hyväksymistä osapuolten komitean 20. kokouksessa.

3.4. Suunniteltu viiden Grevion jäsenen valinta

Osapuolten komitean jäsenenä EU:lla on viisi ääntä 2. kesäkuuta 2026 pidettävässä osapuolten komitean kokouksessa järjestettävissä vaaleissa, joissa valitaan viisi Grevion jäsentä. Osapuolten komitea valitsee jäsenet 13 osapuolen nimeämien 15 ehdokkaan joukosta.

Näistä 13 osapuolesta 11 on EU:n jäsenvaltioita. Koska kaikilla nimetyillä ehdokkailla on laaja monialainen kokemus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnasta, kuten asiakirjassa IC-CP(2026)2 esitetään, ehdotuksen mukaisesti EU:n kantana olisi oltava pidättäytyä äänestämästä näissä vaaleissa.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”. Ilmaisuihin ”säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa”¹¹.

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Osapuolten komitea on Istanbulin yleissopimuksella perustettu elin. Suunnitellut päätelmät, jotka osapuolten komitean on määrä hyväksyä, sekä päätös pidättäytyä äänestämästä Grevion jäsenten vaaleissa ovat säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia. Suunnitellut säädökset voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin oikeuden sisältöön, koska ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa Istanbulin yleissopimuksen asiaankuuluvien määräysten tulkintaan. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

¹¹ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12,

ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Kun suunnitellulla säädöksellä on samanaikaisesti useita tavoitteita tai kun siihen sisältyy useita osatekijöitä, joita ei voida erottaa toisistaan ja joista yksikään ei ole toisiin nähden liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellisessa oikeusperustassa on poikkeuksellisesti mainittava kaikki asianmukaiset oikeusperustat.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Aineellisesta oikeusperustasta todetaan, että EU on liittynyt Istanbulin yleissopimukseen unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvien asioiden osalta, eli sellaisten asioiden osalta, jotka liittyvät unionin toimielimiin ja julkishallintoon¹² sekä rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön, turvapaikanhakuun ja palauttamiskieltoon¹³. EU:n liittyminen Istanbulin yleissopimukseen jaettiin kahdeksi erilliseksi neuvoston päätökseksi, jotta voitiin ottaa huomioon Tanskan ja Irlannin erityisasema suhteessa SEUT-sopimuksen V osastoon. Näin ollen myös päätös osapuolten komiteassa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta on jaettava kahdeksi päätökseksi, kun asiaankuuluvat päätelmät koskevat kumpaakin asiaa. Ehdotettu päätös koskee unionin toimielimiin ja julkishallintoon liittyviä asioita. Päätöksen aineellinen oikeusperusta on sen vuoksi SEUT-sopimuksen 336 artikla.

4.3. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 336 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

12 Neuvoston päätös (EU) 2023/1075, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, nauttii kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/oj>).

13 Neuvoston päätös (EU) 2023/1076, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, nauttii kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/oj>).

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen osapuolten komitean 20. kokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta tietyille osapuolille osoitettujen, kyseisen yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevien päätelmien hyväksymiseen sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän jäsenten valintaan unionin toimielimiin ja julkishallintoon liittyvien asioiden osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 336 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni on tehnyt naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä 'yleissopimus', unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2023/1075¹⁴ ja rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2023/1076¹⁵ siltä osin kuin tällaiset asiat kuuluvat unionin yksinomaiseen toimivaltaan, ja yleissopimus tuli unionin osalta voimaan 1 päivänä lokakuuta 2023.
- (2) Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmä, jäljempänä 'Grevio', seuraa yleissopimuksen 66 artiklan 1 kohdan nojalla, miten yleissopimuksen osapuolet, jäljempänä 'osapuolet', panevat yleissopimusta täytäntöön. Grevion on määrä antaa yleissopimuksen 68 artiklan 11 kohdan mukaisesti kertomus ja päätelmiä toimista, joita osapuoli on toteuttanut yleissopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi.
- (3) Osapuolten komitea, jäljempänä 'komitea', antaa yleissopimuksen 68 artiklan 12 kohdan mukaisesti asianomaiselle osapuolelle osoitettuja suosituksia, jotka perustuvat Grevion kertomukseen ja päätelmiin. Tällaisissa suosituksissa erotetaan toisistaan toimet, jotka on toteutettava mahdollisimman pian ja joista edellytetään raportoitavan komitealle kolmen vuoden kuluessa, ja toimet, joiden toteuttaminen ei

14 Neuvoston päätös (EU) 2023/1075, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 1), päätös – 2023/1075 – FI – EUR–Lex.

15 Neuvoston päätös (EU) 2023/1076, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 4), päätös – 2023/1076 – FI – EUR–Lex.

ole yhtä kiireellistä, vaikka toimet ovatkin tärkeitä. Osapuolen on kyseisen kolmen vuoden ajanjakson kuluttua raportoitava komitealle toimista, joita se on toteuttanut kymmenellä yleissopimuksen osa-alueella. Komitea hyväksyy kyseisen kertomuksen sekä mahdollisten lisätietojen perusteella komitean sihteeristön laatimat päätelmät suositusten noudattamisesta.

- (4) Komitean odotetaan hyväksyvän 2 päivänä kesäkuuta 2026 pidettävässä 20. kokouksessaan seuraavat päätelmäluonnokset yhdeksän osapuolen toteuttamasta yleissopimuksen täytäntöönpanosta, jäljempänä 'pätelmäluonnokset':
- (1) päätelmät osapuolten komitean antamien Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)4 prov.
 - (2) päätelmät osapuolten komitean antamien Kyprosta koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)5 prov.
 - (3) päätelmät osapuolten komitean antamien Viroa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)6 prov.
 - (4) päätelmät osapuolten komitean antamien Georgiaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)7 prov.
 - (5) päätelmät osapuolten komitean antamien Saksaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)8 prov.
 - (6) päätelmät osapuolten komitean antamien Islantia koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)9 prov.
 - (7) päätelmät osapuolten komitean antamien Norjaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)10 prov.
 - (8) päätelmät osapuolten komitean antamien Romaniaa koskevien suositusten noudattamisesta, saatavilla asiakirjassa IC-CP(2026)11 prov.
 - (9) päätelmät osapuolten komitean antamien Sveitsiä koskevien suositusten noudattamisesta, saatavilla asiakirjassa IC-CP(2026)12 prov.
- (5) Unionilla on yksinomainen toimivalta hyväksyä yleissopimuksessa määrätyt velvoitteet omien toimielintensä ja julkishallintonsa osalta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 336 artiklan soveltamisalan puitteissa. Euroopan unionin tuomioistuin totesi 6 päivänä lokakuuta 2021 antamassaan Istanbulin yleissopimusta koskevassa lausunnossa 1/19 olevassa 305 kohdassa¹⁶, että merkittävä osa ennalta ehkäisevien ja suojelutoimenpiteiden toteuttamista koskevista yleissopimuksen velvoitteista sitoo pääosin unionia myös suhteessa sen hallinnon henkilöstöön sekä suhteessa yleisöön, joka käy sen toimielinten, elinten ja laitosten toimitiloissa ja rakennuksissa. Lisäksi unionin tuomioistuin totesi saman lausunnon 307 kohdassa, että unionin ei olisi vain otettava käyttöön vähimmäisvaatimuksia tai liitännäistoimenpiteitä, vaan sen olisi itse varmistettava, että kyseiset velvoitteet täytetään kokonaisuudessaan. Samalla unionin velvollisuuksien laajuutta olisi tulkittava siten, että otetaan huomioon sen erityisluonne ja toimivalta. Erityisesti koska unionin julkishallinnolla ei ole lainvalvontavaltuuksia, lainvalvontaan, kuten välittömiin lähestymiskieltoihin, liittyvien suositusten olisi tulkittava edellyttävän, että unioni varmistaa uhrien turvallisuuden toimivaltuuksiensa rajoissa, esimerkiksi epäämällä epäillyiltä väkivallantekijöiltä pääsyn toimielinten tiloihin.

16

Unionin tuomioistuimen lausunto 1/19, annettu 6 päivänä lokakuuta 2021, Istanbulin yleissopimus, ECLI:EU:C:2021:832.

- (6) Suunnitellut säädökset koskevat sellaisten yleissopimuksen määräysten täytäntöönpanoa, joita sovelletaan myös unioniin sen omien toimielinten ja julkishallinnon osalta. Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa unionin puolesta komiteassa otettava kanta unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta, sillä suunnitellut säädökset voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin oikeuden sisältöön, koska ne voivat tulevaisuudessa vaikuttaa yleissopimuksen asiaankuuluvien määräysten tulkintaan.
- (7) Bosnia ja Hertsegovinan osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen yhdenmukaistaa yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi toteutettavat politiikat ja toimenpiteet varmistamalla, että ne kattavat kaikki naisiin kohdistuvan väkivallan muodot ja että niitä seurataan ja arvioidaan riippumattomasti (yleissopimuksen 7 artikla); järjeistää olemassa olevien koordinoitielinten määrää ja varmistaa riittävät taloudelliset resurssit (yleissopimuksen 10 artikla); jatkaa toimia järjestelmällisten, vertailukelpoisten ja eriteltyjen tietojen kokoamiseksi kaikista asiaankuuluvista lähteistä (yleissopimuksen 11 artikla) ja varmistaa, että välittömän vaaran uhatessa välittömät lähestymiskiellot voidaan antaa viipymättä (yleissopimuksen 52 ja 53 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.
- (8) Kyproksen osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen jatkaa toimia järjestelmällisten, vertailukelpoisten ja eriteltyjen tietojen kokoamiseksi kaikista asiaankuuluvista lähteistä (yleissopimuksen 11 artikla); varmistaa, että asianomaiset viranomaiset voivat välittömän vaaran uhatessa antaa lähestymiskieltoja ja välittömiä lähestymiskieltoja viipymättä ja että asiaa koskevia määräyksiä seurataan ja ne pannaan täytäntöön (yleissopimuksen 52 ja 53 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.
- (9) Viron osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen varmistaa, että asiaankuuluvat politiikat ja toimenpiteet kattavat kaikki yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvat naisiin kohdistuvan väkivallan muodot ja että niiden täytäntöönpanossa otetaan huomioon, että kyse on sukupuoleen perustuvasta väkivallasta ja että niiden vaikutuksia arvioidaan (yleissopimuksen 7 artikla); ja varmistaa, että välittömiä lähestymiskieltoja koskevat käytännöt ovat linjassa yleissopimuksen kanssa (yleissopimuksen 52 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.
- (10) Georgian osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen varmistaa, että kaikissa asiaankuuluvissa politiikoissa ja toimenpiteissä otetaan huomioon, että kyse on sukupuoleen perustuvasta väkivallasta, ja että niiden vaikutuksia arvioidaan järjestelmällisesti (yleissopimuksen 7 artikla); varmistaa, että asiaankuuluvien toimijoiden välistä koordinoitua ja yhteistyötä varten on olemassa institutionaaliset rakenteet, jotta voidaan varmistaa, että eri viranomaiset reagoivat koordinoitulla tavalla kaikkiin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin väkivallan muotoihin (yleissopimuksen 18 artikla); varmistaa turvakotien saatavuus (yleissopimuksen 23 artikla) ja välttää tarpeettomia menettelyjä tai käytäntöjä, jotka voivat johtaa uhrien uudelleen traumatisoitumiseen (yleissopimuksen 49 ja 50 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia

eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.

- (11) Saksan osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen varmistaa, että kaikki asiaankuuluvat toimijat tekevät koordinoitua yhteistyötä kaikenlaisten naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan muotojen torjuntaan tähtäävien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanossa ja että eri viranomaisten toimet toteutetaan koordinoitulla tavalla ja ilman syrjintää (yleissopimuksen 7 artikla); ja varmistaa, että kaikki asiaankuuluvat toimijat kokoavat eriteltyjä tietoja (yleissopimuksen 11 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat rikosoikeuden alalla tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevien unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.
- (12) Islannin osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen varmistaa, että kansalliselle koordinoitavalle toimielimelle annetaan selkeä toimeksianto sen tehtävien hoitamiseksi ja että sille osoitetaan tähän tarkoitukseen varatut resurssit (yleissopimuksen 10 artikla); ja varmistaa järjestelmällinen ja sukupuolen huomioon ottava riskinarviointi (yleissopimuksen 49, 50 ja 51 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.
- (13) Norjan osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen varmistaa, että kansalliset toimintapoliittiset asiakirjat laaditaan koordinoitusti ja että naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan kaikkiin muotoihin reagoidaan kokonaisvaltaisella tavalla (yleissopimuksen 7 artikla); varmistaa eriteltyjen tietojen kokoaminen (yleissopimuksen 11 artikla) ja varmistaa, että asiaankuuluvat viranomaiset voivat välittömän vaaran uhatessa antaa välittömiä lähestymiskieltoja (yleissopimuksen 52 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.
- (14) Romanian osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen varmistaa, että kaikki asiaankuuluvat toimijat tekevät koordinoitua yhteistyötä naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjuntaan tähtäävien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanossa (yleissopimuksen 7 artikla); varmistaa asianmukaiset taloudelliset resurssit asiaankuuluvien politiikkojen ja toimenpiteiden täytäntöönpanoa varten sekä vakaa ja kestävä rahoitus naisten kansalaisjärjestöille, jotka tarjoavat tukea uhreille (yleissopimuksen 8 artikla); ja varmistaa eriteltyjen tietojen kokoaminen (yleissopimuksen 11 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.
- (15) Sveitsin osalta yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa päätelmäluonnoksissa on lisäksi tarpeen varmistaa asianmukainen rahoitus asiaan liittyville poliitikoille ja toimenpiteille sekä kestävä rahoitus järjestöille, jotka tarjoavat erityistukipalveluja väkivallan uhreiksi joutuneille naisille (yleissopimuksen 8 artikla); jatkaa toimia eriteltyjen tietojen kokoamisen parantamiseksi (yleissopimuksen 11 artikla); ja varmistaa, että uhreilla ja heidän lapsillaan on mahdollisuus päästä erityismajoitukseen kaikkialla maassa (22 ja 23 artikla). Koska nämä päätelmäluonnokset ovat unionin

politiikkojen ja tavoitteiden mukaisia eivätkä aiheuta kysymyksiä unionin oikeuden suhteen, unionin kantana olisi oltava, että niiden hyväksymistä ei vastusteta.

- (16) Osapuolten komitean kokouksessa 2 päivänä kesäkuuta 2026 Grevioon on tarkoitus valita viisi jäsentä. Heidän toimikautensa alkaa 1 päivänä syyskuuta 2026 ja päättyy 31 päivänä elokuuta 2030. Yleissopimuksen 66 artiklan nojalla Greviossa on 15 jäsentä. Osapuolten komitean on valittava Grevion jäsenet osapuolten nimeämien ehdokkaiden joukosta neljän vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusida kerran. Grevion jäsenet valitaan osapuolina olevien maiden kansalaisten keskuudesta. Valinnassa otetaan huomioon sukupuolten tasapuolinen edustus ja maantieteellinen tasapaino sekä monialainen asiantuntemus.
- (17) Komitean jäsenenä unionilla on viiden jäsenen valintaa koskevissa vaaleissa viisi ääntä. Komitea valitsee viisi jäsentä 13 osapuolen nimeämien 15 ehdokkaan joukosta. Ehdokkaat nimenneistä 13 maasta 11 on EU:n jäsenvaltioita. Koska kaikilla nimetyillä ehdokkailla on laaja monialainen kokemus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnasta, kuten asiakirjassa IC-CP(2026)2 esitetään, EU:n kantana olisi oltava pidättäytyä äänestämästä näissä vaaleissa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen 67 artiklalla perustetun osapuolten komitean 20. kokouksessa unionin puolesta otettava kanta on

1. olla vastustamatta seuraavien säädösten hyväksymistä:
 - 1) päätelmät osapuolten komitean antamien Bosnia ja Hertsegovinaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)4 prov.
 - 2) päätelmät osapuolten komitean antamien Kyprosta koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)5 prov.
 - 3) päätelmät osapuolten komitean antamien Viroa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)6 prov.
 - 4) päätelmät osapuolten komitean antamien Georgiaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)7 prov.
 - 5) päätelmät osapuolten komitean antamien Saksaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)8 prov.
 - 6) päätelmät osapuolten komitean antamien Islantia koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)9 prov.
 - 7) päätelmät osapuolten komitean antamien Norjaa koskevien suositusten noudattamisesta, sisältyy asiakirjaan IC-CP(2026)10 prov.
 - 8) päätelmät osapuolten komitean antamien Romaniaa koskevien suositusten noudattamisesta, saatavilla asiakirjassa IC-CP(2026)11 prov.
 - 9) päätelmät osapuolten komitean antamien Sveitsiä koskevien suositusten noudattamisesta, saatavilla asiakirjassa IC-CP(2026)12 prov.
2. pidättäytyä äänestämästä vaaleissa, jotka koskevat viiden jäsenen valitsemista naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmään.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*